

ISCED 1 – PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

3. ROČNÍK

Hodnotiace portfólio v 3. ročníku

Povinné práce v hodnotiacom portfóliu :

- vstupná, polročná a výstupná písomná práca zo slovenského jazyka a literatúry, ktorej súčasťou je aj kontrolný diktát

- kontrolné diktáty zo slovenského jazyka (8 kontrolných diktátov)

- vstupná, polročná a výstupná písomná práca z matematiky

Vstupné, polročné a výstupné písomné práce i diktáty z daných predmetov navrhujú vyučujúci tretieho ročníka a budú prerokované v rámci sedenia MZ 1.-4. ročníka základnej školy. Hodnotené budú podľa vnútro- školskej stupnice.

- písomné práce z predmetov matematika, slovenský jazyk, prírodoveda a vlastiveda vypracované po každom tematickom celku

- jednoduché čiastkové projekty z ANJ podľa vopred dohodnutej témy

- pracovné listy zo slovenského jazyka a literatúry, úlohy a pracovné listy

- pracovné listy z matematiky

- pracovné listy z prírodovedy a vlastivedy, tvorivé edukačné programy na PC

- ústna odpoveď žiaka z predmetu hodnoteného známku aspoň jedenkrát za polrok

- prehľad o výkonoch pohybovej zdatnosti žiaka

Súčasťou portfólia je aj vzájomná prezentácia výtvarných prác, hudobných zručností a športových výkonov tried 3. ročníka. Časťou portfólia sú aj písanky, pracovné listy a pracovné zošity venujúce sa daným tematikám.

Voliteľné práce v hodnotiacom portfóliu :

- návšteva obecnej knižnice, návšteva rôznych kultúrnych a spoločenských podujatí

- tematická nástienka k jednotlivým tematickým okruhom i k významným spoločenským udalostiam, výstavka k jednotlivým témam prírodovedy a vlastivedy

- individuálne a skupinové projekty z predmetu Prírodoveda a Vlastiveda

Školský vzdelávací program pre 3. ročník

Charakteristika výstupov žiakov:

Žiaci 3. ročníka sa zoznámili s hodnotením známku – päť stupňov hodnotenia, spoznali vnútroškolskú stupnicu a vedia vopred, ktoré kritéria musia splniť. Vlastiveda a informatická

výchova sú pre nich už známe predmety. Samostatná práca sa stala už súčasťou každej vyučovacej hodiny, zdokonalili sa v čítaní s porozumením, pracovali v skupinách, spolupracovali, navzájom sa tolerovali a organizovali si svoju prácu tak, aby výsledky svojej práce vedeli primeraným spôsobom prezentovať.

Vo vyjadrovaní sú samostatnejší, tvoria ucelené vety a správne ich štylizujú, na začiatku viet neopakujú rovnaké slová. Informácie, ktoré sa naučili získavať z rôznych zdrojov, vedia spracovať podľa vyšších nárokov, tvoria jednoduché projekty. Sú zbehlejší v regulovaní svojho správania.

Budú pokračovať v tvorbe projektov, zdokonaľovať sa v spracovávaní získaných informácií a v ich prezentácii. I naďalej sa budú zdokonaľovať v čítaní s porozumením.

Popri učení nebudú zabúdať ani na svoju osobnostnú stránku, na normy spoločenského a tolerantného správania.

Úlohou učiteľa v 3. ročníku je, aby pomohol dieťaťu zvládnuť požiadavky predmetu cudzí jazyk, zdokonaľoval sa v čítaní s porozumením a podporoval ho na ceste k poznaniu a učeniu sa.

1. Žiaci sa oboznamujú s kritériami hodnotenia a požiadavkami na ich výstupy. Veľký dôraz sa kladie na pravidelnú domácu prípravu na vyučovanie.

2. Žiaci sú vedení k tomu, aby čo najlepšie zvládli základné učivo, zoznámiť sa s ďalšími zdrojmi informácií (internet). Vo väčšej miere dostávajú priestor na vyjadrenie sa k prečítanému textu. Rozvíjajú toleranciu voči názorom i schopnostiam iných.

3. Žiaci sa zdokonaľujú v prezentačných činnostiach a v rozvoji komunikačných schopností. Rozvíja sa spolupatričnosť, rešpektovanie členov skupiny, tolerovanie ich názorov a schopností, vlastnosť organizácie pri práci.

4. Žiaci vedia riešiť úlohy zamerané na čítanie s porozumením, žiaci sa učia správne rozhodovať a vyvodzovať správne závery.

UČEBNÝ PLÁN PRE 3. ROČNÍK

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Povinné hodiny	Voliteľné hodiny	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	6	2	8
	Anglický jazyk	3	0	3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	2	5
	Informatická výchova	1	0	1
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	1	0	1
	Vlastiveda	1	0	1
Človek a hodnoty	Náboženská výchova	1	0	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	2
	Hudobná výchova	1	0	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	0	2
Spolu		20	5	25

UČEBNÉ OSNOVY
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
3. ročník

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Názov predmetu	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
Časový rozsah výučby	týždenne 8 hodín, ročne 264 hodín
Škola	Základná škola Jozefa Hanulu, Školská 927/2, Liptovské Sliache
Názov ŠkVP	Tradície regiónu v srdciach našich žiakov
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelávanie – ISCED 1
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na I. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. Do literárnej výchovy ako integrujúci prvok možno zahrnúť tzv. tvorivé písanie.

Považujeme ho i za prostriedok preniknúť do významovej a estetickej hĺbky literárneho diela. Tvorivé písanie sa tak stáva pre žiaka zdrojom poznania v oblasti lexiky, syntaxe, štylistiky, noetiky a poetiky, v neposlednom rade aj čítania. Ide teda o nejaké spojené nádoby, kde vedomostná úroveň a zručnosti sa spätne využívajú v jednotlivých zložkách predmetu. V minulosti, tým chápeme obdobie posledných desaťročí, sa kládol v materinskom jazyku akcent najmä na zvládnutie jazykovej zložky predmetu, kde učiteľ zdôrazňoval potrebu ovládať pravopis jazyka (syntax, morfológiu, lexikológiu), pričom písomná a ústna komunikácia bola podhodnotená.

Jazyk slovenský ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR.

Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelanie, ale aj úspešné uplatnenie na trhu práce.

Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť.

Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí.

Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení. Najväčší akcent sa pritom kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať.

Na 1. stupni, teda aj v 3. ročníku sa veľký dôraz klásť na čítanie s porozumením.

Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám, a prostredníctvom nich k materinskému jazyku. Písanie je základným nástrojom gramotnosti a zároveň slúži aj ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. Žiaci by sa mali v primeranej miere vedieť vyjadrovať komunikáciou písania, vedieť vyjadriť svoje myšlienky, názory, tvoriť projekty a podieľať sa na ich realizácii. Učivo sa prehľbuje a obohacuje v jeho primárnom základe. Klásť dôraz nie len na čítanie umeleckých, ale aj vecných textov, zamerať sa aj na čítanie s porozumením nesúvislých textov (mapy, grafy). Využiť a posilniť medzi predmetové vzťahy v rámci čitateľskej gramotnosti . Je dôležité sa zamerať na rozvoj komunikačných kompetencií žiaka ako schopností funkčne používať jazyk v rôznych komunikačných situáciách na základe elementárnych poznatkov. Osvojenie jazykovej kompetencie má dlhodobejší charakter a osvojenie komunikatívnej kompetencie považujeme za proces celoživotný.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania slovenského jazyka je:

- položiť základy komunikačných zručností žiakov
- osvojiť a zmechanizovať návyky správneho a estetického písania
- zvládnuť základy pravopisnej a normy
- pestovať lásku a úctu k materinskému jazyku
- pestovať vedomie jazykovej príslušnosti, zvyšovať jazykovú kultúru v rámci verbálnych ústnych i písomných prejavoch, získať najzákladnejšie jazykové zručnosti, dosiahnuť plynulý prechod od reproduktívnej k produktívnej forme komunikácie, deliť vety podľa komunikačného zámeru
- rozširovať slovnú zásobu žiakov, poznať pravopisné javy v určenom rozsahu, rešpektovať pravidlá a výnimky pri vybraných slovách a spodobovaní, poznať abecedu v správnej písanej forme, v rámci morfolologickej časti vedieť definovať jednotlivé slovné druhy a ich špecifické zvláštnosti
- zoznámiť sa s rôznymi literárnymi útvarmi, najmä od slovenských autorov

Čiastkové ciele vyučovania slovenského jazyka :

- správne, čitateľne, esteticky a primerane rýchlo písať; osvojiť si techniku písania
- osvojiť si výslovnostnú normu, cvičiť sa v správnej artikulácii a v správnej výslovnosti

- osvojiť si základy pravopisnej normy (vybrané slová, veľké začiatkové písmená, diakritické a interpunkčné znamienka atď.); učiť sa rozoznávať a používať správne tvary slov, slovné väzby od nesprávnych
- učiť sa analyzovať text, vyhľadávať jazykové javy, triediť ich, vyhodnocovať a postupne zatriediť do systému
- získavať základné poznatky o význame lingvistických pojmov
- učiť sa orientovať v jazykových príručkách
- učiť sa reprodukovat' text (doslovne, podrobne, stručne)
- cvičiť sa v tvorení kultivovaných jazykových prejavov s dôrazom na rozoznávanie a používanie štylisticky primeraných prostriedkov od štylisticky neprimeraných prostriedkov

3. Obsah vyučovacieho predmetu

Slovenský jazyk na I. stupni zahŕňa jazykovú zložku, čítanie a literatúru, slohovú zložku a písanie. Jazyková a slohová zložka nie sú vzájomne oddelované, ale tvoria integrálnu súčasť vyučovania materinského jazyka. Písanie je organicky spojené s jazykovou a slohovou zložkou.

Písanie : Žiaci dostávajú veku primeranou formou základné poznatky z písania, zo zvukovej stránky jazyka a pravopisu, z lexikológie, morfológie, v minimálnej miere zo syntaxe. Učia sa reprodukovat' prečítané texty a na základe toho tvoriť prvé vlastné texty, písomne zaznamenať jednoduchú myšlienku, formulovať ju s ohľadom na adresáta, dodržiavať kvalitatívne znaky písma.

Čítanie a literárna výchova: Čítanie a literárna výchova umožňuje žiakovi orientovať sa v systéme literatúry, zoznamuje ho s faktom, že umelecká literatúra je jedným zo spôsobov estetického zobrazenia sveta. Špecifickosť predmetu čítanie a literárna výchova spočíva v tom, že základným princípom osnovania učiva je tematico–žánrové osnovanie. Témy a žánre sa striedajú počas celého roka. Získané čitateľské zručnosti a návyky tvoria predpoklady pre ďalšie literárne vzdelávanie.

Cieľom literatúry aj čítania je viesť žiakov od základnej gramotnosti k získavaniu

čitateľských návykov a okrem orientácie na knihu aj k pozitívnemu prijímaniu kultúry.

Cieľom je aj pochopenie umeleckej literatúry na primeranej úrovni ako nejednoznačného , otvoreného pohľadu na svet. Obsahom vyučovania je súbor umeleckých ukážok najmä z národnej literatúry. Výber ukážok je založený na dôslednom rešpektovaní kritéria veku primeranosti textov i spôsobov narábania s nimi a súčasne na dôslednom rešpektovaní tých poznatkov , ktoré o literatúre pre deti a o detskom čitateľovi získala literárna veda , estetika , psychológia, etika a pedagogika.

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Abeceda	Abeceda- Tlačené a písané písmená Radenie slov podľa abecedy Vyhľadávanie slov v slovníku podľa abecedy	Žiak ovláda tlačenú a písanú podobu abecedy. Vie zoradiť slová v abecednom poradí. Vie správne pomenovať všetky písmená. V slovníku vie vyhľadať slovo podľa abecedy, podobne i v encyklopédii alebo v telefónnom zozname.	Osobný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Delenie slov na slabiky	Písanie, výskyt a výslovnosť dlhých spoluhlások í, ŕ Slovo, slabika, delenie slov na slabiky Vytváranie slov prostredníctvom slabikotvorných slabík	Žiak vie odlíšiť hlásku l od í, r od ŕ a správne napísať slová s týmito hláskami. Vie, že hlásky l/í, r/ŕ môžu v slabike nahradiť samohlásku. Rozdeľuje slová s týmito hláskami na slabiky. Zo slabík vie utvoriť slová.	Osobný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Mediálna výchova
Obojaké spoluhlásky	Delenie spoluhlások Vybrané slová a definícia vybraných slov Pravopis vybraných slov vo všeobecnom	Žiak vie rozoznať obojaké spoluhlásky. Vie ich vymenovať. Vie, že po obojakých spoluhláskach píšeme alebo i, í alebo y, ý. Vie zdefinovať vybrané slová.	Osobný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova

	vnímaní Príbuzné slová	Naučí sa rozoznávať vybrané slová a príbuzné slová.	
Vybrané slová po B	Vybrané slová po B	Žiak slovám rozumie a vie ich správne vysloviť, napísať a použiť vo vetách. Vie aj správne napísať a vysloviť príbuzné slová. Vie napísať domáce slová, kde sa po b píše i / í .	Mediálna výchova Osobný a sociálny rozvoj
Vybrané slová poM	Vybrané slová poM	Žiak vie správne vysloviť a napísať uvedené vybrané slová, príbuzné slová a slová , kde sa v domácich slovách píše po m i / í .	Ochrana života a zdravia
Vybrané slová po P	Vybrané slová po P	Žiak vie správne vysloviť a napísať uvedené slová, príbuzné slová a slová, kde sa v domácich slovách píše po p i / í . V komunikácii (nie vymenovaním) vie používať vybrané slová vo vete a v texte.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Osobný a sociálny rozvoj
Vybrané slová po R	Vybrané slová po R	Žiak vie správne vysloviť a napísať uvedené slová, príbuzné slová a slová, kde sa v domácich slovách píše po r i / í .	Environmentálna výchova Mediálna výchova

		V komunikácii (nie vymenovaním) vie používať vybrané slová vo vete a v texte.	
Vybrané slová po S	Vybrané slová po S	Žiak vie správne vysloviť a napísať uvedené slová, príbuzné slová a slová, kde sa v domácich slovách píše po s i/í. V komunikácii (nie vymenovaním) vie používať vybrané slová vo vete a v texte.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Ochrana života a zdravia
Vybrané slová po V	Vybrané slová po V	Žiak vie správne vysloviť a napísať uvedené slová, príbuzné slová a slová, kde sa v domácich slovách píše po v i/í. V komunikácii (nie vymenovaním) vie používať vybrané slová vo vete a v texte.	Osobný a sociálny rozvoj
Vybrané slová po Z	Vybrané slová po Z	Žiak vie správne vysloviť a napísať uvedené slová, príbuzné slová a slová, kde sa v domácich slovách píše po z i/í . V komunikácii (nie vymenovaním) vie používať vybrané slová vo vete a v texte.	Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova
Ohybné slovné druhy	Podstatné mená-	Žiak podľa významu	Osobný a sociálny

Podstatné mená	všeobecné a vlastné podstatné mená Pravopis vlastných podstatných mien	rozozná podstatné mená vo vete pomocou ukazovacích zámen: ten, tá, to , ako slová označujúce osoby, zvieratá a veci (nie podstatné mená označujúce deje a vlastnosti) a rozširuje si slovnú zásobu. Vie tvoriť vety na pod. Vo vete aj v texte žiak rozlišuje všeobecné a vlastné podstatné mená Žiak vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách – osôb, zvierat, vecí, miest a obcí, vrchov, riek, potokov, štátov, svetadielov, ulíc.	rozvoj Multikultúrna výchova Mediálna výchova
Ohybné slovné druhy Slovesá	Slovesá a ich definícia	Žiak podľa významu vo vete a v texte pomocou otázky Čo robí? Rozozná slovesá, ako slová pomenávajúce činnosť.	Mediálna výchova
Ohybné slovné druhy Prídavné mená	Prídavné mená a ich definícia	Žiak vie pomocou opytovacích zámen Aký? Aká? Aké? Rozoznať prídavné mená vo vete. Vie vyhľadať prídavné mená /akostné/ v	Osobný a sociálny rozvoj

		cvičeniach, texte. Vie tvoriť antonymá.	
Ohybné slovné druhy Zámená	Zámená a ich charakteristika	Žiak pozná základnú charakteristiku zámen. V texte rozoznáva osobné, prívlastňovacie, ukazovacie a zvrtné zámená.	Osobný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
Ohybné slovné druhy Číslovky	Číslovky a ich charakteristika	Podľa významu vo vete a v texte rozozná základné a radové číslovky ako slová pomenúvajúce množstvo / počet osôb, zvierat, vecí v súlade s učivom matematiky/ a poradie	Mediálna výchova Ochrana života a zdravia
Neohybné slovné druhy Príslovky Predložky	Príslovky Predložky	Žiak vie v primárnej miere definovať základnú charakteristiku prísloviak a predložiek.	Osobný a sociálny rozvoj

Slohová zložka

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
List	Písomne členiť list, poznať základné časti listu: oslovenie, úvod, jadro, záver, podpis.	Žiak rozozná časti listu, vie písomne zoštylizovať jednoduchý list. Ovláda pravopis oslovenia, vie sa podpísať svojím menom, prípadne priezviskom	Osobný a sociálny rozvoj

Písomné a ústne rozprávanie	Porozprávať zážitok z prázdnin alebo inej udalosti. Porozprávať príbeh podľa osnovy (úvod, jadro, záver) Dodržiavať časovú postupnosť	Žiak vie porozprávať zážitok alebo udalosť podľa osnovy. Pri rozprávaní dodržiava časovú postupnosť, využíva rôzne verbálne aj neverbálne prostriedky.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Oznam, SMS, e-mail	Odovzdávať informácie prostredníctvom mobilu, elektronickej, písomne Stručne podať informáciu o niečom alebo o niekom	Žiak vie napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS správy, e-mailom alebo klasicky prostredníctvom korešpondenčného lístka. Vie správu sformulovať tak, aby obsahovala základné informácie.	Mediálna výchova
Inzerát	Vyhľadávať inzeráty v tlači, vedieť písať inzeráty	Žiak vie vyhľadať inzerát v časopise, v novinách alebo v reklamných tlačovinách, vie sformulovať písomne krátky inzerát.	Mediálna výchova Osobný a sociálny rozvoj
Reklama	Poznať druhy reklamy Analyzovať reklamné texty Vytvoriť reklamný plagát	Žiak vie vlastnými slovami charakterizovať pojem reklama. Vie rozlíšiť druhy reklamy, sformulovať krátky reklamný text .	Multikultúrna výchova

Pozvánka (Písomné odovzdávanie informácií)	Písomne formulovať pozvánky (napr. s tematikou vianočné posedenie, vianočný koncert žiakov apod.) Poznať a ovládať obsah pozvánky	Žiak vie sformulovať písomne text pozvánky na nejaké podujatie. Ovláda prvky, ktoré nesmú v pozvánke absentovať (miesto, čas, program, kto pozýva). Vie pozvánku primerane a graficky ozvláštniť.	Osobný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Opis predmetu, obrazu a ilustrácie	Písomne opísať konkrétny predmet Všimáť si základné prvky, z ktorých sa skladá Členiť opis na odseky – úvod, jadro, záver	Žiak vie opísať prvky, z ktorých sa predmet skladá, napísať funkciu predmetu, prípadne jeho praktické využitie. Vie zostaviť opis podľa odsekov, opísať detskú ilustráciu, prípadne umeleckú ilustráciu namaľovanú k nejakému konkrétnemu literárnemu textu.	Osobný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
Vizitka	Naučiť žiakov predstaviť sa prostredníctvom vizitky Pojem vizitka – poznať názorne ako vizitka vyzerá, aké typy poznáme Informovať o tom, čo vizitka obsahuje Vlastná vizitka	Žiak sa vie predstaviť Prostredníctvom vizitky. Vie sám si vizitku vyrobiť. Aké informácie o človeku vizitka predstavuje, vie tieto informácie aj napísať. Vie si vytvoriť vlastnú vizitku podľa predlohy, prípadne podľa vlastnej fantázie.	Osobný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Čítanie a literárna výchova

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Tematické osnovanie-	Pokračovanie nácviku správneho a plynulého čítania Analyzovanie literárneho diela	Žiak vie správne, plynule a s porozumením čítať nahlas jemu primeraný text. Vníma obsah literárnych textov počúvaním, hlasným i tichým čítaním.	Osobný a sociálny rozvoj
	Nácvik recitácie básní, nácvik dramatizácie a improvizácie	Orientovať sa v deji textu. Vie primerane analyzovať literárne dielo. Vie správne zarecitovať báseň, dramatizovať a improvizovať text .	Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Žánre ľudovej slovesnosti	Pokračovanie nácviku správneho a pekného čítania Vnímanie literárneho umeleckého textu	Žiak vie rozlíšiť žánre ľudovej slovesnosti, pozná ich hlavné znaky, vnímať a reprodukovať literárny text aj podľa osnovy.	Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova
Poézia slovenských a svetových autorov	Pokračovanie nácviku správneho a pekného čítania Vnímanie literárneho umeleckého textu	Žiak vie rozlíšiť poéziu od prózy, pozná básnické prostriedky (prirovnanie, rým, metaforu), čítať text s porozumením, reprodukovať čitateľský zážitok, analyzovať dej, predniesť báseň.	Osobný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
Rozprávky slovenských	Rozvíjanie čitateľskej zručnosti, pochopenie a	Žiak vie sa orientovať v texte , reprodukovať	Osobný a sociálny rozvoj

a svetových autorov	porozumenie čítaného textu Nácvik reprodukcie jednoduchých textov Jednoduchý rozbor textu (postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy)	čitateľský zážitok, reprodukovať text aj neverbálne (kresba, pantomíma). Pozná slovenských a svetových rozprávkarov.	Multikultúrna výchova
Príbehy zo života detí	Orientácia prečítaného textu Reprodukcia čitateľského zážitku Neverbálna reprodukcia	Žiak vie správne, plynule a s porozumením čítať nahlas jemu primeraný text. Vie reprodukovať dej podľa osnovy. Pozná jednoduché obrazové prostriedky. Vníma obsah literárnych textov počúvaním, hlasným a postupne i tichým čítaním.	Osobný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Multikultúrna výchova
Divadelná, filmová a rozhlasová tvorba pre deti	Nácvik chápania vzťahov literatúry s ostatnými druhmi umenia	Žiak vie zreprodukovať dej, dokončiť rozprávanie začatého príbehu, utvoriť obrázky k textu. Chápe vzťah literatúry s ostatným umením.	Osobný a sociálny rozvoj

4. Metódy a formy práce

Učiteľ využíva rozličné metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntatickú atď.) a rozličné formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady

primeranosti veku. Významné miesto má samostatná práca s dôrazom na diferencovanosť úloh a individuálny prístup učiteľa žiakom. Ďalej je to práca vo dvojiciach či skupinách, ktorá má byť účelná a má sa využívať funkčne. Dôležité je rozvíjať invenciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom didaktických hier. Dôsledne uplatňovať zásadu názornosti. Využívať akusticko-auditívne pomôcky a opticko-akustický kanál (televízia, video, interaktívna tabuľa).

5. Učebné zdroje

Súbor učebných pomôcok pre vyučovanie Slovenského jazyka v 3. ročníku podľa možností a alternatívnych pracovných listov.

Iné materiálo-technické a didaktické pomôcky

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 22/2011 z 1. mája 2011.

(TVVP – SJL – 3. roč.: Vid' príloha)

UČEBNÉ OSNOVY

MATEMATIKA

3. ročník

Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami
Názov predmetu	MATEMATIKA
Časový rozsah výučby	týždenne 5 hodín, ročne 165 hodín
Škola	Základná škola Jozefa Hanulu, Školská 927/2, Liptovské Sliache
Názov ŠkVP	Tradície regiónu v srdciach našich žiakov
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelávanie – ISCED 1
Vyučovacia jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet matematika 3. ročníka ZŠ je založený na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Osvojené základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Učebný predmet zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia
- súhrn veku primeraného matematického a inforatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika v 3. ročníku ZŠ je rozvoj tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa, majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov. Na základe vyžitia indukčných metód získavania nových vedomostí, zručnosti a postojov rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie. Dôležitejším činiteľom pri dosahovaní učebných cieľov vyučovania matematiky je aj učiteľ, ktorý aktivizuje žiakov

vo všetkých fázach vyučovania. Dbá o to, aby žiaci porozumeli učivu, o čom sa presvedčia častým kladením otázok, pričom žiada od žiakov aj zdôvodnenie svojich odpovedí.

Vyučovanie matematiky má smerovať na rozvoj žiackej osobnosti:

- Primerane veku presné použitie materinského a odborného jazyka a správna aplikácia matematickej symboliky.
- Rozvíjať numerické zručnosti žiakov prostredníctvom numerických výpočtov pamäti, písomne aj na kalkulačke.
- Rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore.
- Riešením úloh a problémov postupné budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou.
- Spolu s ostatnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií.

Rozvoj kľúčových kompetencií :

- Poznať obsahovú a formálnu stránku prirodzených čísel, vykonávať pamäti, písomne a na kalkulačke základné početné operácie, riešiť a tvoriť numerické úlohy na základe reality.
- Rozvíjať pozornosť pri objavovaní vzťahov medzi číslami, rozvíjať postupnosť vytvárania primeraných názorov na vzťah matematiky a reality a tým rozvíjať prvky kritického myslenia a pozitívnej motivácie.
- Prehodnotiť vzťah k svojmu okoliu, sústrediť sa na objavovanie geometrických vzťahov vo svojom okolí, rozvíjať presnosť pri meraní, rozvíjať vlastnú priestorovú orientáciu.
- Prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získavať skúsenosť s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného alebo vopred daného kritéria. Rozlišovať a triediť svet okolo seba podľa pravdivosti a nepravdivosti javov. Získať potrebu vedieť.
- Riešením úloh a problémov postupne budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód viesť žiakov k získavaniu nových vedomostí, zručností a postojov. Rozvíjať u žiakov matematické, logické a kritické myslenie.
- Presne používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku.
- Spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií.
- Viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa.

- Podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomú sebvýchovu a sebavzdelávanie, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte.
- Vytvárať a rozvíjať kladný vzťah žiakov k spoločným európskym hodnotám, k permanentnému poznávaniu kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi a Slovenskom.
- V rámci matematického vzdelávania rozvíjať u žiakov kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti, v IKT, v osobnej i v občianskej oblasti, v oblasti prírodovednej a kompetenciu učiť sa učiť sa.

3. Obsah vyučovacieho predmetu

Charakteristika jednotlivých okruhov v danom ročníku :

- Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20 (zavedenie násobenia, súvislosť medzi násobením a sčítaním, automatizácia pojmov, riešenie slovných úloh na násobenie, propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou, slovné úlohy na priamu úmernosť, nácvik delenia a automatizácia jeho spojov, tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu,...)
- Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000 (porovnávanie a zaokrúhľovanie na desiatky a stovky, číselná os, nerovnice, slovné úlohy na porovnávanie, zavedenie jednotky dĺžky a ich premieňanie).
- Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 (pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel, zoznámenie sa s kalkulačkou, riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh, riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom).
- Geometria (meranie dĺžky úsečky v mm a cm, meranie väčších vzdialeností, základy rysovania, rysovania priamok a úsečiek, rysovania rovinných útvarov v štvorcovej sieti, stavba telies).
- Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie (úlohy v rámci kombinatoriky, úlohy z pravdepodobnosti, nepriamo sformulované slovné úlohy, riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Násobenie a delenie prirodzených čísel	Zavedenie násobenia. Súvislosť medzi	Žiak vie pohotovo počítať po 2, 3, 4, 5,...	Osobný a sociálny rozvoj

v obore do 20	násobením a sčítaním. Sčítanie, rovnaké sčítance, násobenie, znak násobenia(.), súčin, činiteľ, niekoľkokrát viac. Nácvik násobenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Riešenie slovných úloh na násobenie. Slovná úloha, zápis slovnej úlohy, správnosť riešenia, kontrola správnosti riešenia, výsledok, odpoveď,... Propedeutika úloh na násobenie s kombinat. motiváciou. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie v obore do 20. Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh na násobenie v obore do 20. Slovné úlohy na priamu úmernosť (ako preopedeutika) v obore do 20.	Chápe násobenie ako sčítanie rovnakých sčítancov. Vie spamäti všetky spoje (príklady) násobenia v obore prirodzených čísel do 20. Vie zväčšovať dané číslo násobením niekoľkokrát Vie násobiť číslom 1 a 0. Chápať princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov. V obore do 20 dokáže riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie typu: určuje súčet rovnakých sčítancov, zväčšuje dané čísla niekoľkokrát. Matematizuje primerané reálne situácie. Vie overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Dokázať odčítať od daného čísla postupne niekoľko rovnakých čísel. Chápať súvislosť medzi odčítaním a delením. Poznať znak delenia(:).	Ochrana života a zdravia Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

	Zavedenia delenia. Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny,...) Celok, časť celku, odčítanie, delenie, znak delenia(:), delenec, deliteľ, podiel, niekoľkokrát menej, počet rovnakých častí (delenie na), skupiny danej veľkosti (delenie po),...Delenie, ako postupné odčítanie rovnakého čísla. Nácvik delenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Súvislosť medzi delením a násobením. Riešenie slovných úloh na delenie.	Vedieť spamäti všetky spoje. Zmenšovať dané číslo delením niekoľkokrát. Vie deliť na rovnaké časti (rozdelenie na daný počet rovnakých častí), vie deliť podľa obsahu (delenie po, rozdelenie skupiny danej veľkosti). V obore do 20 vie riešiť jednoduché slovné úlohy. Matematizuje primerané reálne situácie. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Dokázať riešiť slovné úlohy na násobenie i delenie.	Environmentálna výchova Dopravná výchova
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000	Rozšírenie prirodzených čísel v obore do 10 000. Jednotky, desiatky, stovky, tisícky, trojciferné a štvorciferné číslo; vzťahy pred, za, vzťah pojmov číslo – číslica, zostupný číselný rad, vzostupný číselný rad. Číselná os.	Vie čítať a písať trojciferné a štvorciferné čísla. Vie počítat po tisícoch, stovkách, desiatkach, jednotkách. Rozložiť trojciferné a štvorciferné čísla na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, aj opačne – t. j. vie zapísať pomocou jednotiek,	Osobný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia

	Zobrazovanie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel, viac, menej, rovnako, znaky <, =, >. Rozklad čísla. Zaokrúhľovanie čísel na desiatky, stovky. Nerovnice (propedeutika). Slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnávanie v obore do 10 000. Zavedenie jednotiek dĺžky: mm, km. Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km, násobky 10, 100, 1 000, premena jednotiek,...	desiatok, stoviek a tisícok trojciferné a štvorciferné čísla. Vie zobrazit' a porovnať čísla na číselnej osi i pomocou znakov >, <, =. Riešiť v obore prirodzených čísel do 10 000 nerovnice typu: $x < 6 150$, $x > 322$. Rozumieť prvotným poznatkom o zaokrúhľovaní prirodzených čísel. Vedieť zaokrúhľovať prirodzené čísla na desiatky, ovládať algoritmus pri zaokrúhľovaní čísel na desiatky. Riešiť slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. (Slovné úlohy charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako.) Vie porovnať jednotky dĺžky. Vie pohoťovo premieňať jednotky dĺžky.	Dopravná výchova Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000	Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel. Súčet, rozdiel, súčin, podiel, ... Zoznámenie sa	Vie sčítať a odčítať jednoduché príklady aj spamäti. Ovládať algoritmus písomného sčítania a	Osobný a sociálny rozvoj

	s kalkulačkou a jej displejom. Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky. Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom. Riešenie nepriamo Sformulovaných slovných úloh. Riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom. Zápis slovnej úlohy, kontrola správnosti riešenia, súčet, rozdiel, súčin, podiel, zväčšiť a zmenšiť dané číslo,...	odčítania v obore do 10 000. Pohotovo sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Vie prakticky sčítať a odčítať na kalkulačke v obore do 10 000. Vie urobiť kontrolu správnosti. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. Riešiť zložené slovné úlohy. Riešiť slovné úlohy s neprázdny prienikom v obore do 10 000. Vie overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Matematizuje primerané reálne situácie.	Dopravná výchova Mediálna výchova Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova
Geometria	Meranie dĺžky úsečky v milimetroch a v centimetroch. Jednotka dĺžky (mm, cm, dm, m). Meranie väčších vzdialeností: približne (napr. krokmi) s presnosťou na metre. Odhad dĺžky: kratšej v Centimetroch	Vie odmerať dĺžku úsečky v mm a cm. Vie odmerať a porovnať dĺžku vzdialenosti v triede a v teréne krokom a odmerať aj v metroch. Má predstavu o dĺžke (vzdialenosti) - kratšej v cm, dlhšej v m a dokáže odhadnúť tieto vzdialenosti v metroch	Ochrana života a zdravia

matematické myslenie	Propedeutiku kombinatoriky (vytváranie všetkých možných skupín predmetov z daného počtu predmetov po dvoch, troch, manipulatívnu činnosťou a symbolmi). Vytváranie skupín podľa daného i objaveného pravidla. Úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti (pozorovanie istých udalostí možných ale neistých udalostí a nemožných udalostí, nemožná udalosť nepravda, pravdivosť, pravdepodobný, nepravdepodobný,...) Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tabuľka, riadok, stĺpec,... Vytváranie tabuliek z údajov získaných žiakmi. Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou.	činnosťou i symbolmi na základe spoločnej (príp. rozdielnej) charakteristiky, znaku, vlastnosti a pod. Objavuje čo možno najviac pravidiel na vytváranie dvojíc, trojíc predmetov zo skupiny daného počtu predmetov. Vie si vytvoriť systém pri vypisovaní možností. Rozlišuje isté, neisté, možné a nemožné udalosti primerané veku. Riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy. Dokáže získavať a zhromažďovať potrebné údaje. Zo získaných údajov vie zostaviť a prečítať tabuľku.	Osobný a sociálny rozvoj Dopravná výchova Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

4. Metódy a formy práce

Pri vyučovaní matematiky je dôležité akceptovať a didakticky využívať možnosti a schopnosti detí mladšieho školského veku: emotívnosť, hravosť, kladný vzťah k manipulačným činnostiam,...

Metódy, ktoré rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov, sú už od najnižších ročníkov nielen prostriedkom, ale aj obsahom vzdelávania. Podmienkou úspešného učenia sa žiakov pre učebnú činnosť a to nenásilnou, prirodzenou motiváciou. Hlavným motívom je radosť z osvojeného poznatku, z vyriešeného problému, z objaveného postupu riešenia.

V 3.ročníku je vhodné uplatňovať: názornosť, pozorovanie, využitie praktických poznatkov zo života, manipulačné metódy, postupnosť riešenia problémov, formy skupinovej práce, aktivizačné metódy, porovnávacie metódy.

Ďalšie používané vyučovacie metódy:

- motivačné (rozprávanie, rozhovor, demonštrácia, problémová, pochvala, povzbudenie
- expozičné (rozprávanie, opis, rozhovor, dramatizácia, beseda, demonštrácia, práca, hra)
- fixačné (opakovania, precvičovania, zdokonaľovania, zručností, vedomostí a spôsobilostí)
- diagnostické a klasifikačné (hodnotenia a kontroly)

5. Učebné zdroje

- doplnkové pracovné listy schválené MŠ SR

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 22/2011 z 1. mája 2011.

(TVVP – MAT – 3. roč.: Vid' príloha)

UČEBNÉ OSNOVY
PRÍRODOVEDA
3. ročník

Vzdelávacia oblasť	Príroda a spoločnosť
Názov predmetu	PRÍRODOVEDA
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina, ročne 33 hodín
Škola	Základná škola Jozefa Hanulu, Školská 927/2, Liptovské Sliache
Názov ŠkVP	Tradície regiónu v srdciach našich žiakov
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelávanie – ISCED 1
Vyučovacia jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet Prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotná. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu.

Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým.

Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

Vyučovacia predmet Prírodoveda v 3. ročníku, má tri rozsiahle tematické okruhy: Veci okolo nás, vlastnosti látok, meranie vlastností látok, voda, vzduch; Technika, technické objavy; Živé organizmy.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v

informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Cieľ je možné bližšie špecifikovať. Prírodoveda má deti:

- Rozvíjať poznanie dieťaťa, zamerať sa na samotnú orientáciu v informáciách a ich triedení, vedieť pracovať objektívne v stanovenej miere.
- Rozvíjať schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov.
- Rozvíjať kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája rozvoj poznatkového systému dieťaťa v oblasti prírodných vied. Deti sú vedené vo vzdelávacom procese tak, aby si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy.
- Rozvíjať schopnosť realizovať jednoduché prírodovedné experimenty, riešiť problémy z rôznych uhlov pohľadu.
- Rozvíjať myslenie dieťaťa, schopnosť syntézy a dedukcie, schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo, schopnosť modifikovať predstavy abstraktnou manipuláciou a efektívnou kooperáciou.
- Rozvíjať poznatkový systém dieťaťa, chápať ekologické a environmentálne problémy.
- Rozvíjať špecifické postoje, motiváciu k poznávaniu. Chápať význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzovať pozitívne a negatívne vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a celkové životné prostredie. Ovládať a meniť svoje predstavy o skutočnosti, podporovať zdravý úsudok v diskusiách.
- Viesť dieťa k prírode, pomôcť mu stať sa prírodovedne gramotným.

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný rozvoj myslenia dieťaťa. Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (empíriu) je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám. Tretí ročník Prírodovedy je preto zameraný najmä na aktívnu manipuláciu s materiálmi, s ktorými sa deti bežne stretávajú. Deti sú vyučovaním usmerňované k skúmaniu čiastkových aspektov bežných situácií tak, aby: sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy), sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie), sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov), vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo), sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať

ho, ale aj schopnosť indukcie), sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia), si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou), dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie). Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája rozvoj poznatkového systému dieťaťa v oblasti prírodných vied. Žiaci sú vedení vo vzdelávacom procese tak, aby si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov), si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlíšiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravné reťazce, ekosystematické vzťahy apod., aby si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, príťažlivosť. Spolu s rozvojom poznatkového systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie súvisí aj rozvoj špecifických postojov, ktoré vedú dieťa k uvedomelejšiemu využívaniu svojich vedomostí.

3. Obsah vyučovacieho predmetu

Charakteristika jednotlivých cieľových okruhov :

- Vlastnosti látok a ich charakteristika
- Meranie a porovnávanie, fyzikálne veličiny, meranie fyzikálnych veličín meradlami, zápis do tabuliek
- Technika a technické objavy
- Živé organizmy- človek a živočíchy

Rozvoj kľúčových kompetencií :

- Charakterizovať vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov, vedieť zdôvodniť zmeny vlastnosti látok (topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia).
- Meranie kvapalín s použitím odmerného valca, filtra na vodu s dôrazom na hmotnosť, fyzikálne veličiny, čas, teplotu a silu. Aktívne pracovať so silomerom, odmerať silu. Správne

zosumarizovať výsledky merania. Poznať jednotky objemu a hmotnosti, teploty, meradlo času a ich správne praktické využitie v rámci experimentu.

- Vedieť zdôvodniť význam techniky v našom živote. Poznať princíp fungovania jednoduchých strojov.
 - Zostrojiť pri modelovaní funkčný model zariadení, ktoré obsahujú jednoduché stroje.
 - Aktívne sa podieľať na projektoch (Ako Egypťania stavali pyramídy, Prevody ozubených koliesok, Stavby starovekých Rimanov,...) a prijateľnou formou ich prezentovať. Rozvíjať predstavivosť a komunikačné zručnosti dieťaťa.
 - Vedieť vysvetliť význam elektrickej energie pre človeka, poznať základné princípy jej fungovania, vedieť zostrojiť jednoduchý elektrický obvod.
 - Vedieť definovať základné podmienky pre život človeka (voda, vzduch, pôda, ...).
- Pochopiť význam prírody pre život človeka, ale i význam spoločnosti pre zdravý vývoj jedinca. Poznať hlavné vonkajšie časti ľudského tela a schematicky ich znázorniť. Poznať fungovanie ľudského tela, rešpektovať vlastné zdravie a jeho aktívnu ochranu prostredníctvom zdravého životného štýlu.
- Poznať vonkajšie časti živočíchov a ich podmienky života.
 - Uvedomiť si potrebu prírodu chrániť a aktívne sa zapájať do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľudom poskytuje.

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Veci okolo nás, vlastnosti látok, meranie vlastností látok	Vlastnosti látok - rozpoznávanie a určovanie vlastností látok podľa zmyslových vnemov. Meradlo objemu - vedieť ho zhotoviť, merať ním kvapaliny, hmotnosť, čas, teplotu, silu. Používať odmerný valec.	Žiak vie určiť vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov, zdôvodniť zmeny vlastností látok (topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia). Žiak vie sám zhotoviť meradlo objemu, opísať postup pri jeho zhotovovaní, vysvetliť potrebu zaviesť spoločnú jednotku	Environmentálna výchova Osobný a sociálny rozvoj

	Medzinárodné jednotky fyzikálnych veličín. Meranie objemu pevných a kvapalných látok – správny postup. Filter na čistenie vody. Rozdiel medzi pitnou a úžitkovou vodou. Čističky odpadových vôd. Pripraviť experiment. Základné jednotky hmotnosti. Meradlá hmotnosti. Meradlo teploty a jednotka teploty.	objemu. Poznať jednotky objemu, ovládať postup pri meraní objemu pevných a kvapalných látok. Vie si pripraviť filter na čistenie vody a pozná jeho význam, pozná rozdiel medzi pitnou a úžitkovou vodou, vie vysvetliť význam čističiek odpadových vôd a nutnosť ochrany zdrojov pitnej vody, vie pripraviť experiment na zistenie podmienok zmeny látok. Poznať základné jednotky hmotnosti a aspoň 3 druhy meradiel hmotnosti (váh). Vie zapísať namerané údaje do tabuľky, pracovať s týmito údajmi (prečítať ich, usporiadať ich, vyhľadať požadované údaje), odmerať svoju hmotnosť a zapísať ju.	Ochrana života a zdravia Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Ochrana života a zdravia

	Druhy teplomerov. Kladné a záporné namerané hodnoty. Čas a jednotky času. Druhy hodín. Meradlo sily a jednotky sily. Silomer Práca so zaznamenanými hodnotami. Premena látok.	Poznať lekársky a laboratórny teplomer. Vie odmerať teplotu ľudského tela, vie dlhodobo sledovať a zapisovať teplotu vzduchu do tabuľky. Poznať kladnú a zápornú hodnotu nameranej teploty. Vie rozpoznať niekoľko druhov hodín, odmerať čas a pozná jednotky času. Poznať meradlo sily a jednotku sily. Vie, kde a kedy používať silu v bežnom živote. Vie pracovať so zaznamenanými údajmi a hodnotami. Vie priraďovať, zoradovať, triediť, spracovávať tieto údaje a vyvodiť z nich závery. Vie opísať aspoň dve premeny jednej látky na inú za daných konkrétnych podmienok.	Osobný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Mediálna výchova Environmentálna výchova

Technika a technické objavy	Rozdiely medzi nástrojmi a strojmi. Technika v živote človeka. Jednoduché stroje. Elektrická energia. Jednoduchý elektrický obvod. Spracovať projekt a jeho prezentácia.	Poznať rozdiel medzi nástrojom a strojom. Vie vymenovať niekoľko nástrojov a niekoľko strojov. Vie vysvetliť význam techniky v našom živote. Poznať jednoduché stroje. Vie opísať, ako a na akom princípe funguje každý z nich. Vie vysvetliť, odkiaľ máme elektrickú energiu. Vie vysvetliť význam elektrickej energie v živote dnešného človeka. Vie zostaviť jednoduchý elektrický obvod. Vie zozbierať informácie, zostaviť projekt.	Multikultúrna výchova Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Osobný a sociálny rozvoj
Živé organizmy	Ľudské telo. Podmienky pre život človeka.	Poznať a vedieť vymenovať hlavné vonkajšie časti ľudského tela. Poznať podmienky pre život človeka, vie	Osobný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia

		vysvetliť ich význam pre život.	
	Význam vody pre človeka.	Vie vysvetliť význam vody pre život človeka. Pozná význam vody pre človeka. Vie, čo môže spôsobiť znečisťovanie vodných zdrojov. Poznať význam ochrany vodných zdrojov v celosvetovom meradle.	Environmentálna výchova
	Význam vzduchu pre človeka.	Vie vysvetliť význam vzduchu pre život človeka.	Mediálna výchova
	Význam pôdy pre život človeka.	Vie vysvetliť význam pôdy pre život človeka.	
	Vonkajšia stavba tela živočíchov.	Pozná vonkajšie časti tela živočíchov.	
	Druhy pohybu u živočíchov.	Vie určiť, ako sa živočíchy pohybujú, pozná význam pohybu pre život.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	Podmienky života živočíchov.	Pozná podmienky života živočíchov.	

4. Metódy a formy

Vo výchovno-vzdelávacom procese vyučovania prírodovedy je možné voliť a uplatňovať rôzne metódy a formy práce, ktoré u mladších žiakov vzbudzujú záujem o preberané učivo, sústredia ich pozornosť na obsahové prvky, ovplyvnia ich postupy myslenia a umožnia im čo najlepšie si ozrejmiť a dokonale osvojiť príslušné vedomosti a zručnosti.

Pri realizácii cieľov a úloh prírodovedy sa najčastejšie uplatňujú tieto metódy:

- pozorovanie
- rozhovor
- rozprávanie
- vysvetľovanie
- beseda
- práca s demonštračným materiálom
- práca s internetom a IKT
- práca s encyklopédiou a odbornou literatúrou
- práca s modelmi
- pokus, experiment, projekt
- práca s PZ, s kalendárom a pod.
- didaktické hry, súťaže, dramatizácia, vychádzka, exkurzia

Organizačné formy si volí učiteľ podľa charakteru učiva, cieľa vyučovacej hodiny, špecifických potrieb žiakov, tiež od ich individuálnych schopností, zručností a možností: frontálne vyučovanie, skupinové vyučovanie, kooperatívne učenie, diferencované vyučovanie, projektové vyučovanie a vyučovanie v blokoch, domáca – individuálna práca žiakov - projekty

5. Učebné zdroje

- učebnica Prírodovedy pre 3. ročník
- metodická príručka k učebnici Prírodovedy pre 3. ročník
- pracovné listy k Prírodovede pre 3. ročník
- rôzne texty a obrázky – z internetu, encyklopédií
- manipulačné pomôcky
- využitie IKT v elektronických médiách a využitie internetu

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 22/2011 z 1. mája 2011. (TVVP – PRI – 3. roč.: Vid' príloha)

UČEBNÉ OSNOVY

VLASTIVEDA

3. ročník

Vzdelávacia oblasť	Príroda a spoločnosť
Názov predmetu	VLASTIVEDA
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina, ročne 33 hodín
Škola	Základná škola Jozefa Hanulu, Školská 927/2, Liptovské Sliache
Názov ŠkVP	Tradície regiónu v srdciach našich žiakov
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelávanie – ISCED 1
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet vlastiveda integruje základné poznatky o prírodných, spoločenských a technických javoch a procesoch. Získavajú sa základné vedomosti o priestore, v ktorom žijeme, o Slovenskej republike a o meste Bratislava. Zameriava sa na poznávanie, objavovanie, skúmanie a adekvátne prezentovanie získaných informácií. Témami vlastivedy sa žiaci pripravujú na vyučovanie geografie, postupne sa oboznamujú s mapou a plánom. Konkrétne sa predmet vlastiveda venuje poznávaniu svojej vlasti, svojho kraja, vlastnej obce a bezprostredného okolia. Vyučovanie je zamerané na zážitkové objavovanie, na spoznávanie a sledovanie najbližšieho okolia i celého Slovenska. Využívanie priameho pozorovania na výletoch, na exkurziách a v školách v prírode prispieva ku komplexnému pochopeniu života a členitosti krajiny v danej oblasti Slovenska a hlbšiemu zapamätaniu si prítomných skutočností.

Zatiaľ čo v druhom ročníku spoznávali žiaci bezprostredné okolie školy a svojho bydliska, v treťom ročníku sa ich obzor rozšíri. Cez tvorbu plánov a máp najbližšieho okolia prechádzajú k spoznávaniu krajiny celého Slovenska.

Vo vlastivede tretieho ročníka je ústredným prvkom jednotlivých tém mapa. Pomocou mapy žiaci spoznajú krajiny Slovenska. Naučia sa pracovať s atlasom, s mapou, s plánom obce a pokúsia sa načrtnúť takýto plán. Naučia sa pracovať s časovou priamkou a jej prostredníctvom spoznávať dejiny Slovenska, históriu Slovenska chápať cez významné historické osobnosti. Spoznajú významné pamiatky a mestá Slovenska. Spoja zemepisné i historické poznatky a zručnosti. S históriou sa žiaci budú zoznamovať hlavne prostredníctvom literatúry, povestí, rozprávok, príbehov, piesní, pranostiek a pomocou ľudovej

slovesnosti. Tým sa prispieva aj k rozvoju čitateľskej gramotnosti a k rozvoju čitateľských schopností a zručností žiakov. Opisujú Slovensko a jeho časti pomocou obrázkov.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

- rozvíjať komunikatívne kompetencie (prezentáciu slovnou, písomnou formou)
- rozvíjať čitateľskú gramotnosť interpretáciou umeleckých a odborných textov
- rozvíjať kultúrnu kompetenciu (tvorba projektov)
- rozvíjať myslenie dieťaťa, schopnosť syntézy a dedukcie, schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo, schopnosť modifikovať predstavy abstraktnou manipuláciou a efektívnou kooperáciou
- poznať Slovensko a jeho charakteristické znaky
- zoznámiť sa pomocou príbehov, rozprávok, piesní s históriou našej vlasti, stručne prerozprávať dej týchto príbehov a rozprávok
- rozprávať o svojom rodnom kraji, o obci, o ľuďoch, ktorí tu žili a žijú. O tom, čo vytvorili, čím sú známi
- primerane veku odlíšiť vzťahy prírodného a spoločenského rázu vo svojej obci, doma a v škole
- využívať poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností v ďalšom vzdelávaní a vyhľadávaní informácií
- vyhľadávať v kalendári významné dni
- orientovať sa v rodnom kraji pomocou svetových strán, významných objektov, orientačného plánu obce a mapy
- pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pohoria, jaskyne, rieky, mestá

3. Obsah vyučovacieho predmetu

Obsah vyučovacieho predmetu je rozdelený do štyroch tematických okruhov:

- Ako sa vyznať vo svojom okolí (orientácia podľa svetových strán, mapa, plán)
- Objavujeme Slovensko (významné pohoria, chránené územia, rieky, lesy,...)
- Spoznávame dejiny (Slovensko v minulosti a dnes)
- Naše starobylé pamiatky a ich krása (slávne mestá, hrady a zámky, povesti)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Ako sa vyznať vo svojom okolí	Krajina- typy krajiny, tvorcovia obrazov	Žiak správne vyjadruje obraz krajiny viacerými	Environmentálna výchova

	krajiny. Orientácia podľa svetových strán. Ako vyzerajú veci pri pohľade zhora- tvorba plánu, význam plánu. Mapa- ako vzniká mapa, mierka mapy, druhy máp.	spôsobmi (opisom, maľbou a fotografiou). Správne definuje zmeny v rôznych ročných obdobiach. Špecifikuje primárne znaky mestskej, vidieckej, hornatej a rovinatej krajiny. Vníma potrebu ochrany životného prostredia. Žiak aktívne pozná primárne svetové strany a ich značky. Dané vedomosti správne využíva pri práci v teréne, pri práci s kompasom a buzolou. Žiak pozná pojem obzor, správne vysvetľuje jeho význam. Aktívne sa podieľa na Skupinových činnostiach riešenia nastoleného problému. Rešpektuje schopnosť spolužiakov. Žiak správne definuje pojem mapa a mierka mapy. Získané vedomosti	Ochrana života a zdravia Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

		aplikuje pri praktických činnostiach s mapou. Správne definuje pojem vrstvenie. Pozná históriu tvorby starovekých máp, plánov.	
Objavujeme Slovensko	Kde sa nachádza Slovensko - Slovensko na glóbose a na mape Európy. Krásy našich hôr – pohoria Slovenska, národné parky Slovenska.	Žiak sa správne orientuje na glóbose a v počítačovej mape. Správne definuje štáty, ktoré majú so Slovenskom spoločnú hranicu. Aktívne pracuje s výpočtovou technikou, rešpektuje schopnosti spolužiakov. Aktívne používa pojmy chránené územie a národný park. Dané pojmy prijateľnou formou vysvetľuje spolužiakom, vedie s nimi diskusiu. Vymenováva najznámejšie národné parky Slovenska. Aktívne sa podieľa na realizácii skupinového projektu. Žiak správne používa pojmy chránené územie a národný park.	Environmentálna výchova Osobný a sociálny rozvoj

	Rieky - dar života. Rieky Slovenska, priehrady, jazerá a plesá.	Správne vymenováva najznámejšie chránené územia Slovenska. Správne sa orientuje na mape pri určovaní najznámejších riek. Bezchybne vyjadruje rozdiel medzi priehradou, jazerom a plesom. Aktívne sa podieľa na projekte. Žiak správne používa pojmy chránené územie a národný park, priehrada, pleso a jazero.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	Lesy - naše pľúca. Typy lesov	Správne definuje rozdiel medzi lesom a pralesom. Správne vymenováva zastupujúce druhy lesov na Slovensku. Pozná život stromu.	Environmentálna Výchova
	Slovensko plné záhad - jaskyne, minerálne a termálne pramene Slovenska.	Žiak správne vymenováva najznámejšie jaskynné komplexy Slovenska. Pozná rozdiel medzi minerálnymi a termálnymi prameňmi.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

	Po turistických chodníkoch.	Pozná kúpeľné mestá. Bezchybne sa orientuje na mape.	Mediálna výchova
Spoznávame dejiny	Časová priamka.	Aktívne používa pojem časová priamka, správne ho vysvetľuje. Pozná rozdiel medzi pojmom rok a storočie, správne zaraďuje významné udalosti na základe časovej následnosti. Pozná najznámejšie objavy realizované na území dnešného Slovenska.	Mediálna výchova
	Predmety ako svedkovia doby	Žiak správne používa pojem historické predmety, múzeum a archeológia. Na základe pozorovania definuje život človeka v jednotlivých obdobiach. Aktívne sa podieľa na tvorbe dotazníka. Aktívne sa podieľa na práci s výpočtovou technikou.	Osobný a sociálny rozvoj
	Svätopluk a jeho sláva	Vie prerozprávať povesť o Svätoplukovi. Pozná a správne špecifikuje fakty o	Multikultúrna výchova

		živote Slovanov v období Veľkomoravskej ríše.	
	Panovníčka Mária Terézia	Aktívnou prácou s výpočtovou technikou získava vedomosti z obdobia panovania Márie Terézie. Rešpektuje individuálne tempo spolužiakov.	
	Vznik slovenského jazyka	Aktívne používa pojem spisovná slovenčina, správne ho vysvetľuje. Je oboznámený s ideológiami A. Bernoláka a L. Štúra, správne špecifikuje primárne odlišnosti. Rozvíja pocit hrdosti na svoj národ.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	Milan Rastislav Štefánik	Aktívnym spôsobom spoznáva život známeho slovenského politika i jeho prínos pre československú spoločnosť.	
	Slovensko v súčasnosti	Aktívne rozvíja poznávacie procesy. Žiak sa správne orientuje v daných pojmoch.	

		Správne vymenováva štátne symboly. Bezchybne popisuje vlajku a znak SR.	Multikultúrna výchova
Naše starobylé pamiatky a ich krása	Ako vznikali mestá	Žiak vie, že mestá vznikali pri riekach, hradoch a na križovatkách ciest. Dokáže v skupine nakresliť alebo vymodelovať starobylé mesto (hradby, priekopa, mestská brána, spúšťací most, radnica, kostol, stĺp hanby, domy mešťanov).	Mediálna výchova
	Slávne mestá – Bratislava, Trnava, Košice, Kežmarok, Nitra, Trenčín, Banská Bystrica, Martin	Žiak vie na mape Slovenska ukázať mestá: Bratislava, Trnava, Košice, Kežmarok, Nitra, Trenčín, Banská Bystrica, Martin.	Multikultúrna výchova
	Povesti o mestách	O každom meste vie povedať aspoň jednu zaujímavosť z minulosti a zo súčasnosti.	Osobný a sociálny Rozvoj
	Hrady a zámky	Vie si nájsť ďalšie informácie z internetu aspoň o jednom zo slávnych miest podľa	

	Vlkolíneč, Banská Štiavnica, Bardejov, Levoča, drevené kostoly, jaskyne v Slovenskom krase, Spišský hrad a okolie, karpatský bukový prales	pojmem „svetové kultúrne dedičstvo UNESCO.“ Vie, že do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO patrí: Vlkolíneč, Banská Štiavnica, Bardejov, Levoča, drevené kostoly, jaskyne v Slovenskom krase, Spišský hrad a Karpatský bukový prales.	

4. Metódy a formy práce

Vo výchovno – vzdelávacom procese vyučovania predmetu Vlastiveda je možné voliť a uplatňovať rôzne metódy a formy práce, ktoré u mladších žiakov vzbudzujú záujem o preberané učivo, sústredia ich pozornosť na obsahové prvky, ovplyvnia postup myslenia každého žiaka a umožnia im čo najlepšie si ozrejmiť a dokonale osvojiť príslušné vedomosti a zručnosti.

Pri realizácii cieľov v predmete Vlastiveda sa uplatňujú verbálne, názorové, demonštračné a praktické metódy. Najčastejšie sú: rozhovor, výklad, vysvetľovanie, rozprávanie, opis, diskusia, vychádzky, pozorovanie, predvádzanie projekcie, prezentácia, rozbor, aplikácia teoretických poznatkov do praktickej činnosti.

Organizačné formy si volí učiteľ podľa charakteru učiva, cieľa vyučovacej hodiny, špecifických potrieb žiakov, tiež od individuálnych schopností, zručností a možností, pričom rešpektuje regionálne podmienky. Ďalšími vhodnými sú: skupinové vyučovanie, frontálne vyučovanie, diferencované vyučovanie, projektové vyučovanie a vyučovanie v blokoch, formy zážitkového učenia, skúsenostného učenia, kooperatívne učenie, samostatná práca, začleňovanie reálnych situácií, ktoré žiaci zažívajú vo vlastnom okolí.

5. Učebné zdroje

Učebnice:

Kořuchová, M. – Matúšková, R. – Šimunková, M.: Vlastiveda pre 3. ročník ZŠ, Bratislava: EXPOL PEDAGOGIKA, 2009

Iné pomôcky:

- Atlas sveta pre deti
- Atlas pre deti: Svet a človek
- Encyklopédie
- Fotografie
- Obrázky obce, krajiny
- CD a DVD s povest'ami a rozprávkami
- Knihy s povest'ami a rozprávkami
- Mapa Slovenska, Európy, sveta
- Rôzne druhy máp Slovenska
- Plán obce

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 22/2011 z 1. mája 2011.

(TVVP – VLA – 3. roč.: Vid' príloha)

UČEBNÉ OSNOVY
VÝTVARNÁ VÝCHOVA
3. ročník

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Názov predmetu	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Časový rozsah výučby	týždenne 2 hodiny, ročne 66 hodín
Škola	Základná škola Jozefa Hanulu, Školská 927/2, Liptovské Sliache
Názov ŠkVP	Tradície regiónu v srdciach našich žiakov
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelávanie – ISCED 1
Vyučovacý jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto naplňa svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: dizajn v jeho rôznych polohách (výrobný, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv. Edukačný proces zvyšuje nárok na vedomú operatívnu s vyjadrovacími prostriedkami v priebehu postupného dospievania žiaka. Výtvarná výchova má aj potenciál integrovať niektoré poznatky a procesy iných predmetov, pretože vo vizuálnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení (hudba, literatúra,

dramaticko-pohybové umenie) ale aj s mnohými prírodnými javmi, fyzikálnymi a biologickými procesmi, matematickými postupmi a pod. Preto môže vytvárať veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo vzdialené predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy.

Predmet vytvára priestor pre synestetické vnímanie sveta, pre uplatnenie zmyslových modalít čuchu, hmatu a chuti, ktoré nie sú zahrnuté v tradičnom obsahu nášho vzdelávania.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

- Poznávať jazyk vizuálnych médií, poznávať jazykové prostriedky, vybrané techniky. Vedieť pomenovať pôsobenie umeleckých diel, svoj zážitok z nich.
- Rozvíjať tvorivosť a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu. Formovať a rozvíjať gramotnosť žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií a techniky.
- Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti a to prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Výtvarná výchova sa zameriava na rozvoj daných kľúčových kompetencií :

- Efektívne rozvíjať svoju predstavivosť, fantáziu a tvorivosť.
- V pozitívnej miere rozvíjať vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov vizuálnych umení.
- Stať sa komunikatívne zdatným, vedieť prezentovať svoje myšlienky.
- Vedieť zobraziť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti i v rámci vlastných predstáv a fantázie.
- Zvládnuť základné motorické úkony s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, drievko, fixka, rydlo, nožnice, šablóna), zvládnuť jednoduché konštrukčné úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie).
- Hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom.
- Zamerať sa na aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivú reflexiu jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.
- Formovať mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života.
- Vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsna, hladká, vzorovaná ...).

3. Obsah vyučovacieho predmetu

Obsah predmetu tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov.

Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preradovať témy v časovom pláne jedného ročníka. Témy dopĺňa konkrétnymi úlohami / zadaniami pre žiakov / učiteľ. Niektoré edukačné témy sú alternatívne .

Obsah vyučovacieho predmetu vedie k postupnému osvojovaniu týchto kľúčových kompetencii :

- Sociálne komunikačné kompetencie
- Kompetencie učiť sa a učiť sa
- Kompetencia riešiť problémy
- Osobné, sociálne a občianske kompetencie
- Kompetencia chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Charakteristika jednotlivých cieľových okruhov :

- Plošné a priestorové geometrické tvary (Figúra, Vecné zobrazenie, 3D objekt z geometrických tvarov)
- Výtvarný jazyk (Farba a jej vlastnosti)
- Kompozičné princípy a možnosti kompozície (Tvar a mierka v rôznych variáciách)
- Podnety výtvarného umenia (Paketáž, Materiálový reliéf)
- Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia (Inšpirácia gréckym umením)
- Podnety fotografie, filmu, videa, podnety architektúry a dizajnu
- Podnety tradičných remesiel a hudby (Tradícia a identita)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Výtvarný jazyk - základné prvky výtvarného vyjadrovania	Plošné geometrické tvary Figúra – vecné zobrazenie z geometrických tvarov	Žiak vie usporiadať plošné geometrické tvary do kompozície. Vie skladať tvar z Rozmanitých geometrických prvkov.	Osobný a sociálny rozvoj

	Priestorové geometrické tvary (3 D objekt z geometrických tvarov) Farba / zosvetľovanie a stmavovanie/ Svetlostná škála jednotlivých farieb (tóny sivej farby)	Vie vyjadriť priestorový tvar podľa fantázie . Žiak vie zosvetľovať a stmavovať farebné tóny, miešať farebné hmoty.	Mediálna výchova
Výtvarný jazyk - kompozičné princípy a možnosti kompozície	Tvar / komponovanie novotvaru na základe prienikov rôznych obrysov (kumulácia) tvarov Mierka Zoskupovanie predmetných tvarov v rôznych variáciách. Vytvoriť variácie tvarov pomocou zmeny proporcií.	Žiak dokáže skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar . Zvláda základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov – vzťah väčšie – menšie, vedľa seba– za/pred sebou .	Ochrana života a zdravia Dopravná výchova
Podnety výtvarného umenia	Paketáž - tvar ako obal Materiálový reliéf (odtlačanie do hliny, odlievanie do sádry)	Má základné poznatky o princípoch paketáže. Má znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov – znalosť reliéfu.	Osobný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
Podnety fotografie, filmu a umenia	Inšpirácia gréckym umením (témami, procesmi, technikami a	Má základné vedomosti o vybraných artefaktoch umenia	Osobný a sociálny rozvoj

	materiálmi) Dopĺňanie časti fotografie (kresbou, maľbou, reliéfom, kolážou) Priestor filmu, rám, filmová scénoграфия (filmová rozkresba)	starovekých kultúr. Spoznáva život, materiálové a technické možnosti ľudí danej doby. Vie priradovať príbuzné tvary, vyjadriť plošný tvar a obrýs podľa videnej skutočnosti. Má prvé vedomosti o vzniku filmu. Vie zobrazit'/kresbou, maľbou/ situáciu z ukážok pozeraného filmu, spoznať vlastnosti pohyblivého obrázka. Aktívne reagovať na premietaný film.	Multikultúrna výchova Mediálna výchova
Podnety architektúry	Výraz architektúry (architektonický výraz a prostredie, mimikry, historické a pamiatkové prostredie)	Má prvé vedomosti o Architektonickom priestore a tvare.	Ochrana života a zdravia
Podnety dizajnu	Grafický dizajn /symbol, znak/	Vytvorí symbol, znak podľa vlastnej fantázie.	Osobný a sociálny rozvoj
Podnety tradičných remesiel	Bábkarstvo (tvorba bábok)	Má vedomosti o remeselníckych tradíciách zo svojho okolia, obce. Pozná jednotlivé druhy	Multikultúrna výchova

		ľudových remesiel, vie ich špecifikovať.	
Elektronické médiá	Kreslenie prostredníctvom počítača	ľiak vie vytvoriť obrázky zo slov prípadne z hlások.	Ochrana života a zdravia
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Podnety z prírodovedy a vlastivedy (tvar tela, krajina, možnosť spájania s edukačnými témami jednotlivého predmetu)	ľiak vie tvoriť rôzne typy stôp na ploche i v modelovacom materiály s nárokmi na približnú proporcionalitu.	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
Tradície a identita	Výnimočnosť nášho regiónu	ľiak pozná primárne druhy remesiel, ich špecifické znaky a využitie. Prepojenie minulosti a prítomnosti.	Multikultúrna výchova

4. Metódy a formy

Metódy a formy práce si volí učiteľ. Zvolené formy a metódy majú byť veku primerané.

Medzi metódy, ktoré prispievajú k rozvoju výtvarných zručností patria tradičné aj netradičné vyučovacie metódy . V procese vyučovania výtvarnej výchovy majú veľký význam tieto metódy:

- metóda praktickej činnosti
- výkladovo - ilustratívne metódy
- metódy výkladovo – problémové
- heuristické metódy
- výskumné metódy
- mnohé aktivity tvorí hra, súťaž, dramatizácia

Organizačné formy, ktoré môže učiteľ použiť vo vyučovaní:

- frontálne vyučovanie
- skupinové vyučovanie
- diferencované a individualizované vyučovanie

5. Učebné zdroje

· výstavy, časopisy, detské ilustrácie, ilustrácie detských ilustrátorov, IKT

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 22/2011 z 1. mája 2011.

(TVVP – VYV – 3. roč.: Vid' príloha)

UČEBNÉ OSNOVY

INFORMATICKÁ VÝCHOVA

3. ročník

Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami
Názov predmetu	INFORMATICKÁ VÝCHOVA
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina, ročne 33 hodín
Škola	Základná škola Jozefa Hanulu, Školská 927/2, Liptovské Sliache
Názov ŠkVP	Tradície regiónu v srdciach našich žiakov
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelávanie – ISCED 1
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzi predmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom informatickej výchovy je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácii obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzi- predmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z ostatných predmetov a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenie v rôznych grafických editoroch. Dôraz klásť pri

tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné činnosti).

Žiak má :

- získať prvé skúsenosti a zručnosti s počítačom
- rozumieť základným pojmom a postupom pri práci s počítačom (v informatike)
- vedieť využívať IKT aj v iných predmetoch
- vedieť využívať aplikácie v každodenných činnostiach

3. Obsah vyučovacieho predmetu

Charakteristika jednotlivých cieľových okruhov :

- pracovať s textom a jednoduchou prezentáciou
- kreslenie v grafickom prostredí a spracovanie grafických informácií
- porozumieť nahrávaniu a prehrávaniu zvukov videí
- realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania
- pracovať s textom, ovládať jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov
- komunikovať prostredníctvom IKT (pracovať s elektronickou poštou, ozrejmiť si spôsob vyhľadávania informácií na internete, poznať pojmy e-mail, poštový program)
- poznať pojmy algoritmus, program, programovanie, princípy fungovania IKT (zoznámenie sa s možnosťami vstupných a výstupných zariadení, s rôznymi oblasťami určenia softvéru, s elementárnymi funkciami lokálnej siete a internetu),CD, USB- pamäťový kľúč, ukladanie informácií
- aktívne pracovať s tlačiarňou, skenerom i s inými médiami
- pochopiť význam poznania a využívania mediálnej techniky, rozvíjať kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám i zodpovednosť k používaniu interaktívnych médií
- pochopiť riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí
- objavovať a využívať rôzne typy edukačných programov v rámci medzi predmetových vzťahov

Rozvoj kľúčových kompetencií:

- žiak vie vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač, vie samostatne zapnúť a vypnúť počítač za pomoci učiteľa skenovať
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou, digitálnym fotoaparátom odfotiť spolužiaka a fotku uložiť za pomoci učiteľa do priečinku, dokument (fotografiu, obrázok) vytlačiť na tlačiarni

- vedieť spustiť CD, DVD cez tento počítač, pracovať s USB kľúčom (vytvoriť priečinok, kopírovať dokumenty, obrázky), samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore, samostatne, ale i podľa návodu, nakresliť obrázok, vytvoriť návod a využiť jednotlivé nástroje
- vedieť samostatne s obrázkom pracovať a používať operácie (kopírovanie, prilepenie, otáčanie, prevrátenie), nakresliť efektívne obrázok pomocou geometrických tvarov, obrázok uložiť a otvoriť, upraviť alebo dotvoriť obrázok a fotografiu v jednoduchom grafickom editore
- vedieť sa orientovať v jednoduchých hrách a hypertextoch na internete, vedieť si samostatne nájsť a prečítať informáciu na internete, s pomocou učiteľa si založiť vlastnú e-mailovú schránku, e-maily posielat' a prijat', riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí
- aktívne pracovať v prostredí jednoduchého textového editora, samostatne napísať, prepísať jednoduchý text, samostatne text uložiť a otvoriť, upravovať text – kopírovanie, mazanie, presúvanie, vysvetliť zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovami, veľké písmená, malé písmená, dĺžne, mäččene, upraviť veľkosť písma, typ písma, farbu písma, farba, efekty, používať nástroje na úpravu textov
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači, psycho- hygienu. Pracovať samostatne a v skupine na projekte, samostatne prezentovať pred spolužiakmi svoju prácu – projekt a efektívne dokončiť začatú prácu

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Informačná spoločnosť	Bezpečnosť pri práci a organizačné pokyny. Zapnutie a vypnutie počítača. Časti počítača – maľujeme obrázok.	- oboznámiť sa s pravidlami práce v informatickej učebni - oboznámiť sa s ukázkami využitia informačných a komunikačných technológií v bežnom živote a v znalostnej spoločnosti	Ochrana života a zdravia Osobný a sociálny rozvoj

	Didaktické hry na nácvik práce s klávesnicou, myšou.	- oboznámiť sa s webovou stránkou školy, s prístupným softvérom na škole	
Princípy fungovania IKT	Základné pojmy informatika, informácia, typy informácií, softvér, hardvér, klávesnica Operačný systém	- oboznámiť sa so systémami na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia, médiá komunikácie) a logickej štruktúry (OS) - získať základné poznatky o pojmoch softvér, hardvér, počítač - vedieť obsluhovať počítač a používať štandardné vstupné a výstupné zariadenia - oboznámiť sa s pojmom operačný systém, rozumieť jeho úlohe	Environmentálna výchova Mediálna výchova
Informácie okolo nás	Multimédia Práca s multimediálnymi CD	- vedieť používať výučbové programy na CD/DVD. - naučiť sa používať veku primerané multimediálne zdroje hlavne na podporu	Environmentálna výchova

	Aplikácia na spracovanie grafickej informácie – úvod Skicár- kreslenie a maľovanie, spoznávanie nástrojov v skicári Práca s textom Kreslenie pozdravov, pohľadníc, blahoželaní Vytváranie plagátov Prostredie LogoMotion.	učenia - vysvetliť pojmy: pracovná plocha, nástroj, paleta farieb - získať základné zručnosti kreslenia v grafickom prostredí - poznať a dodržiavať základné zásady písania textu, ovládať jednoduché formátovanie, vedieť kombinovať text LogoMotion a obrázok - oboznámiť sa so základnými nástrojmi vytvárania a úprav textového dokumentu - získať základné zručnosti kreslenia a maľovania v grafickom prostredí	Dopravná výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Komunikácia prostredníctvom IKT	Práca s internetom	- vysvetliť zápis webovej adresy, spoznať rôznorodosť informácií a stránok - vedieť efektívne používať IKT na prístup ku vzdialeným	Mediálna výchova

	Bezpečnosť na internete Vytvorenie vlastnej emailovej schránky, e-pošta, odosielanie príloh	informáciám, komunikovať s ostatnými žiakmi a učiteľmi, vedieť využívať IKT na vlastné učenie - vedieť, aké nebezpečenstvá sú na internete - vedieť, ako vznikajú a ako sa šíria počítačové vírusy, spamy a hoaxy, ako sa odhaľujú a odstraňujú	
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	Úvod do IMAGINE, popis prostredia, prvé príkazy Riešenie jednoduchých úloh	- vedieť pojmy ako algoritmus, program, programovanie	Osobný a sociálny rozvoj

4. Metódy a formy práce

Vyučovacie metódy a formy práce budú zamerané na aktívne učenie sa žiakov.

- individuálna práca
- skupinová práca
- problémové vyučovanie
- pozorovanie, predvádzanie projekcie, prezentácia
- experiment
- diferencované vyučovanie
- vlastné formy zážitkového učenia, skúsenostného učenia
- kooperatívne učenie
- samostatná práca
- začleňovanie reálnych situácií, ktoré žiaci zažívajú v okolí

5. Učebné zdroje

- počítačová učebňa s pripojením na internet, tlačiarňou a skenerom, multimediálne CD
- odborná literatúra : V kráľovstve počítačov., Ako na to, počítač ľahko a rýchlo“
- internetové stránky odporúčané učiteľom
- Program Logomotion
- Program Skicár
- Program Imagine
- Internetový prehliadač www.google.sk
- Multimediálne DVD a CD
- www.alik.cz
- www.rexik.zoznam.sk

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 22/2011 z 1. mája 2011. Predmet Informatická výchova v 3. ročníku neklasifikujeme.

(TVVP – INV – 3. roč.: Vid' príloha)

UČEBNÉ OSNOVY

HUDOBNÁ VÝCHOVA

3. ročník

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Názov predmetu	HUDOBNÁ VÝCHOVA
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina, ročne 33 hodín
Škola	Základná škola Jozefa Hanulu, Školská 927/2, Liptovské Sliache
Názov ŠKVP	Tradície regiónu v srdciach našich žiakov
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelávanie – ISCED 1
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika predmetu

Hudobná výchova je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie. Nadväzuje sa na posilňovanie vrodenných a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobného procesu. Majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne, podporené percepčnými a hudobno – dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov. Je potrebné dodržiavať postup od hudobných zážitkov k vedomostiam. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi – bez mentorovania a tlaku na hromadené vedomosti. Nadväzuje na posilňovanie vrodenných a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Sústava hudobných činností je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze

zážitkového učenia. Hudobné činnosti nie sú izolované, ale majú sa vzájomne dopĺňať a podporovať.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom hudobnej výchovy je nadviazať na činnosti prvého a druhého ročníka, pokračovať v nich a prehĺbiť ich.

Ciele predmetu :

- pochopiť úlohu ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti, osvojiť si hudobný materinský jazyk prostredníctvom poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní. Prispieť k rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov.
- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.), prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný
- vychovať žiakov hrdých na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom
- vychovať vnímavých aktívnych poslucháčov, tolerantných k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru

Rozvoj kľúčových kompetencií :

- Prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebaujadrovací bez nároku na definíciu pojmov.
- Rozvíjať osobnosť žiaka, na základe prepojených a nadväzujúcich hudobných činností.
- Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na ne, sluchom ich rozoznať. Vedieť tvoriť a realizovať jednoduché sprievody k piesňam, rytmické motívy. Pomocou detských hudobných nástrojov (DHN) realizovať zvukovú podobu javov, nálad, podporiť náladu piesne a skladby.
- Chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrenia svojho života.
- Poznať kontrast návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Dokázať verbalizovať, výtvarne vyjadriť hudobné zážitky.

3. Obsah vyučovacieho predmetu

Obsahom hudobnej výchovy je :

- Hudobný materiál (Detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska)
- Inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou(Hudobné rozprávky, príbehy, ľudové a umelé detské hudobno - pohybové hry, zvykoslovie a sviatky)
- Sústava hudobných činností – vokálne, inštrumentálne, hudobno- pohybové, dramatické

V 1.-4. ročníku primárneho stupňa vzdelávania učivo nie je rozdelené do tematických celkov.

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
	Zdokonaľovanie speváckych zručností a návykov	Žiak vie správne zaspievať stanovený počet detských a ľudových piesní i hier so spevom.	Osobný a sociálny rozvoj
	Intonácia v priestore 1-8 stupňa (bez 7) podľa fonogestiky a písmenkových nôt	Žiak chápe poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka a v živote spoločnosti.	Multikultúrna výchova
	Melodizácia textu	Žiak vie podľa fonogestiky zaspievať jednoduché ľudové melódie.	
	Práca s hlasom, kultivácia speváckeho prejavu, jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas	Pracuje s hlasom, spieva v 2/4 a 4/4 takte. Vie sa správne orientovať v notovom zápise v rozsahu c1 – c2.	Mediálna výchova
	Tvorivé hudobné hry. Detské a ľudové piesne		

	Hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4 , 4/4 takte. Orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie.		
	Hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie. Štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok. Hra jednoduchých sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám. Tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam. Improvizácia predvetia, závetia, tvorba malých celkov a jednoduchej formy.	Žiak vie hrať rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrt'ových, osminových nôt a pomlčiek. Vie tvorivo použiť sprievod k piesňam, hudobným hrám.	Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

	Hudbu stvárniť pohybom, tancom a gestom. Pohybové vyjadrenie hudobného výrazu, charakteru hudby. Hudobno – pohybové hry so spevom. Používanie taktovacích gest. Počúvanie hudobných skladieb a vyjadrenie hudobného zážitku slovom.	Žiak vie pohybom správne reagovať na hudbu, hudobnú skladbu. Žiak vie použiť taktovacie gestá v zvolenom takte, pričom sa zameriava na správny postoj jednotlivého gesta. Žiak sluchovo rozpozná jednoduché detské hudobné skladby a primerane dokáže vystihnúť náladu hudby.	Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
	Aktívne vnímanie a prežívanie hudby. Analyzovanie a Interpretovanie. Sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz. Sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny. Vizualizácia,	Žiak sluchovo rozpozná 4 jednoduché detské hudobné skladby a dokáže vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky. Vie analyzovať a interpretovať činnosti pozorného počúvania piesní a hudobných skladieb, rozlišovania známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánon),	Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

	verbalizácia zážitku, sformulovanie názoru o hudobnej ukážke.	melódie.	
	Hudobno- dramatické činnosti: Predvedenie dramatického príbehu. Vytváranie vlastnej hudobnej krajiny v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad.	Žiak sa aktívne podieľa na príprave a zrealizovaní jednoduchého hudobnodramatického predstavenia. Žiak vie prostredníctvom jednotlivých hudobných nástrojov vytvoriť hudobný príbeh.	Osobný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

4. Metódy a formy

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov prostredníctvom skupinového, projektového, diferencovaného vyučovania i prostredníctvom návštevou hudobných podujatí. Na hodinách sa uplatňujú slovné metódy (monologické, dialogické), metódy názorné (demonštračné), zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, „metódy hrania rolí. Využívajú sa aj špecifické metódy ako je intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, improvizácia.

5. Učebné zdroje

- Učebnica hudobnej výchovy pre 3. ročník
- Časopisy pre deti s danou tematikou , vhodne zvolené texty
- Manipulačné pomôcky, IKT využiteľné v rámci predmetu
- Iné materiálo- technické a didaktické pomôcky

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 22/2011 z 1. mája 2011. (TVVP – HUV – 3. roč.: Vid' príloha)

UČEBNÉ OSNOVY
TELESNÁ VÝCHOVA
3. ročník

Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb
Názov predmetu	TELESNÁ VÝCHOVA
Časový rozsah výučby	týždenne 2 hodiny, ročne 66 hodín
Škola	Základná škola Jozefa Hanulu, Školská 927/2, Liptovské Sliache
Názov ŠKVP	Tradície regiónu v srdciach našich žiakov
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelávanie – ISCED 1
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika predmetu

Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov. 3. ročník rovnako ako druhý je prechodný. Ide v ňom o postupný, primerane gradovaný prechod od spontánnosti a hravosti k prevažne riadenej činnosti. Narastá podiel súťaživých činností, športových prvkov a výkonov. Tomu zodpovedá primeraný nárast poznatkov. I naďalej sa venuje pozornosť cvičeniam, ktoré pozitívne vplyvajú na správne držanie tela žiakov. Dominuje snaha o priebežný rozvoj bioenergetickej a funkčnej kapacity organizmu, ktorá pozitívne vplyva na proces osvojovania i zdokonaľovania pohybových zručností.

Ciele predmetu :

- Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrnej gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.
- Vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote. Formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie.
- Osvojiť si elementárne pohybové zručnosti a vytvorené pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.

Rozvoj kľúčových kompetencií :

- Mať vytvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov.
- Dokázať v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair - play, byť tolerantný k súperom pri súťažiach, vedieť kooperovať v skupine, akceptovať práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispievať k nerušenému priebehu športovej akcie.
- Vytvoriť si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu.
- Rozvíjať priestorové myslenie prostredníctvom pohybových aktivít, rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach.
- Mať osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vedieť ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase.
- Mať motorickú gramotnosť (ako výsledok pohybového vzdelávania), ktorá je súčasťou kultúrnej gramotnosti človeka.
- Vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou, vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami.
- Získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať.

3. Obsah vyučovacieho predmetu

Obsah vyučovacieho predmetu sa opiera o päť tematických okruhov:

- základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti (30%)
- manipulačné, pohybové a prípravné športové hry (30%)
- kreatívne a estetické pohybové činnosti (15%)
- psychomotorické cvičenia a hry (15%)

- aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti (15%)

Charakteristika jednotlivých cieľových okruhov :

- Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti (Zásady bezpečného a účelného pohybu v telovýchovných objektoch, základy správnej techniky behov, skokov, hodu loptičkou, základy správnej techniky gymnastických cvičení, o význame základných lokomočných a nelokomočných pohybov.)
- Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry (Základné poznatky o pravidlách realizovaných hier, o správnej technike základných herných činností jednotlivca realizovaných hier, o význame jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností, o význame hier pre zábavu a zdravie človeka.)
- Kreatívne a estetické pohybové činnosti (Tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách, rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov, pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka), pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy, tanečná improvizácia na základne naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.
- Psychomotorické cvičenia a hry. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Poradové cvičenia – zásady bezpečného a účelného pohybu v telovýchovných objektoch Správne uchopenie a držanie náčinia, náradia pri nosení, ukladaní, manipulácii pred, po cvičení a v priebehu cvičenia.	Žiak správne vníma význam poradových cvičení pre účelnú organizáciu. Pozná základné poradové cvičenia a vie ich vymenovať. Vie správne uchopiť a držať náčinie, náradie pri nosení, ukladaní, manipulácii pred, po cvičení a v priebehu cvičenia.	Osobný a sociálny rozvoj

	Zásady a spôsob poskytovania prvej pomoci sebe i iným. Nácvik a zdokonaľovanie chôdze, pochodového kroku, behu. Základné pojmy: cvičebná čiara, priestor, skupina, družstvo, rad, dvojrad. Základné povelý	Ovláda zásady a spôsob poskytovania 1. pomoci sebe i iným. Ovláda základné lokomócie. Rozumie pojmom: cvičebná čiara, priestor, skupina, družstvo, rad, dvojrad. Rozumie povelom. Pozná možnosti aplikácie uvedených pojmov, vníma ich význam pre život a šport. Vie organizovať nástup a podať učiteľovi hlásenie pred vyučovaním telesnej výchovy.	Environmentálna výchova Mediálna výchova
Manipulačné pohybové a prípravné športové hry	Cvičenia bez náčinia (motivačné, naťahovacie, uvoľňovacie, dýchacie, vytrvalostné) Cvičenia s náčiním (s krátkym a dlhým švihadlom, s tyčou a lanom, s loptami a netradičným náčiním) Cvičenia s využitím	Pozná a používa názvy jednotlivých druhov cvičení, vie vysvetliť význam používaných a vykonávaných cvičení pre zdravie. Ovláda správny spôsob (metódu) vykonávania jednotlivých cvičení a spôsob správneho dýchania, vie správne uchopiť a zaobchádzať s náradím, náčiním.	Ochrana života a zdravia Osobný a sociálny rozvoj

	náradia (s lavičkami, na rebrinách, s využitím debny) Cvičenie v prírodných podmienkach Pohybové činnosti (rozvoj rýchlosti, obratnosti, sily, vytrvalosti, hudobno-tanečné a pohybové)	Vie poskytnúť pomoc a záchranu pri cvičení, chápe jej význam. Pozná pravidlá, spôsob organizácie, rozhodovania a hodnotenia súboru nenáročných hier, vie riešiť herné situácie v zmysle pravidiel hry. Rozumie a používa pojmy používané v hrách (hráč, spoluhráč, súťažiaci, kapitán, protihráč, rozhodca, hrací priestor, hracia plocha, hracie pomôcky, body, zásahy a podobné druhy hodnotenia, postavenie hráčov, obmena hry atď.)	Environmentálna výchova Dopravná výchova
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	Technika esteticky vykonávaných pohybov horných a dolných končatín - priestorová fantázia. Rozvoj rytmického cítenia (tlieskanie v sede, pred telom, o stehná, o zem a	Žiak vo voľnej skupine (rozptýlení), v kruhu napodobní chôdzou, behom smer pohybu: vpred, vzad, vpravo, vľavo bez otáčania hlavy. Na základe slovných pokynov zmení smer,	Osobný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova

	striedavo, tleskanie v spojení s chôdzou, tleskanie v pohybe s ramenami). Ludové tance (tanečné kroky: krok premenný, hladký polkový, pílivý krok-poskok, tanečný motív s využitím jednotlivých krokov)	pohybom rúk, hlavy vyjadrí smer. Prakticky využíva a rozvíja rytmické cítenie v akrobacii, kondičných cvičeniach, turistike. Zatancuje nové kroky, i jednoduché tanečné motívy.	Mediálna výchova
Psycho- motorické cvičenia a hry	Strečing	Žiak vie pomenovať časti tela. Pozná správnu polohu tela pri cvičení. Rozumie významu uvoľnenia jednotlivých častí tela. Správne dýcha pri cvičení aj pri hrách. Ovláda cvičenia zamerané na správne dýchanie, uvoľnenie tela.	Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Sezónne činnosti (turistika, korčuľovanie, sánkovanie, plávanie) Pohyb a zdravie, otužovanie Chôdza a hra v prírode	Správne pomenováva základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych aktivít. Vie ukázať správne technické prevedenie daných činností. Uplatňuje prvky sezónnych pohybových	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia

		činností aj vo voľnom čase. Prezentuje pozitívny vzťah k pravidelnej realizácii pohybových činností. Rozvíja myslenie a komunikačné zručnosti. Rozvíja kultúru pohybového prejavu.	Multikultúrna výchova

4. Metódy a formy

Základné metódy a formy práce :

- vysvetľovanie
- slovné
- názorná ukážka
- frontálna výučba
- skupinová práca
- individuálna práca
- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť)
- rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, voľných priestorov)
- vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma)

5. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú:

- telocvičné náradie a náčinie
- učebné osnovy z telesnej výchovy
- multimédia, encyklopédie, časopisy, odborné metodiky z jednotlivých športov

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 22/2011 z 1. mája 2011. TVVP – TEV – 3. roč.: Vid' príloha

UČEBNÉ OSNOVY

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

3. ročník

Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty
Názov predmetu	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodín, ročne 33 hodín
Škola	Základná škola Jozefa Hanulu, Školská 927/2, Liptovské Sliache
Názov ŠkVP	Tradície regiónu v srdciach našich žiakov
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelávanie – ISCED 1
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

OBSAH PREDMETU NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA V III. ROČNÍKU

Učebné zdroje:

Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 3. roč. ZŠ „Cesta viery“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v SNV. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy.

Ročníková téma: CESTA VIERY

Ročníkový cieľ: Spoznávať cestu viery v trojjediného Boha. Vnímať Božiu blízkosť prostredníctvom budovania osobného vzťahu k Ježišovi Kristovi. Vnímať sviatosť zmierenia a Eucharistie ako dar a posilu pre každodenný život. Rozvíjať postoj viery v trojjediného Boha prijatím pozvania k spoločnému životu v spoločenstve veriacich.

Ročníkový symbol: Strom

1. téma: Veriť Bohu

Dotácia hodín: 5 hodín

Kľúčové pojmy: viera, biblické obrazy Boha, podobenstvo o horčičnom semienku, Božie kráľovstvo, rast, krst

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo znamená veriť Bohu. Jednoduchým spôsobom vysvetliť niektoré biblické obrazy Boha, dôležité pre osobnú predstavu Boha. Reprodukovať podobenstvo o horčičnom semienku. Na obraze horčičného semienka spoznávať Ježišovo učenie o Božom kráľovstve. Opísať obsah krstných sľubov.

Afektívny cieľ: Byť disponovaný pre život kresťanskej viery. V biblických obrazoch vnímať hlbokú výpoveď o Bohu. Na raste horčičného semienka intuitívne vnímať paradox vzniku veľkej veci z niečoho nepatrného. Na príklade podobenstva o horčičnom semienku prijímať krst ako významnú udalosť v živote viery.

Psychomotorický cieľ: Formovať osobný život viery. Výrazovo vyjadriť vlastný obraz o Bohu.

Obsahový štandard

- viera v Boha
- biblické obrazy Boha
- podobenstvo o horčičnom semienku
- krst (krstné sľuby)

Výkonový štandard

Žiak vie:

- jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo znamená veriť Bohu,
- porozumieť symbolickému významu reči,
- reprodukovať podobenstvo o horčičnom semienku,
- na obraze horčičného semienka spoznávať Ježišovo učenie o Božom kráľovstve,
- na raste horčičného semienka intuitívne vnímať paradox vzniku veľkej veci z niečoho nepatrného,
- na príklade podobenstva o horčičnom semienku prijímať krst ako významnú udalosť v živote viery,
- opísať obsah krstných sľubov,
- otvoriť sa pre formovanie osobného života viery.

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- je schopný sa stíšiť,
- číta text s porozumením,
- objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie,
- je pripravený na odkrývanie obraznej reči Biblie.

k riešeniu problémov:

Žiak

- primerane svojej detskej skúsenosti sa podieľa na riešení modelových úloh.

existenciálne:

Žiak

- disponuje základnými vedomosťami biblického posolstva a kresťanského učenia
 - o Božom kráľovstve,
- objavuje duchovný rozmer človeka.

interpersonálne a sociálne:

Žiak

- buduje vzťah dôvery,
- si uvedomuje svoju jedinečnosť.

2. téma: Ježiš uzdravuje

Dotácia hodín: 5 hodín

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého. Na modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť počuť, konať, vidieť podstatu vecí.

Afektívny cieľ: Identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať mravný úsudok.

Obsahový štandard

- Ježišove uzdravenia (uzdravenie slepého, hluchonemého, s „vyschnutou rukou“, ochrnutého)
- rozvoj mravného cítenia

Výkonový štandard

Žiak vie:

- reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého,
- na modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť počuť, konať, vidieť to, čo je v živote podstatné,
- identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie,
- byť disponovaný na rozvoj mravného úsudku.

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- objavuje v biblických príbehoch o uzdravení zmysel symbolického spôsobu komunikácie.

existenciálne:

Žiak

- interpretuje biblické príbehy o uzdravení ako výzvu k morálnej reflexii svojich schopností vidieť, konať a počuť,
- rozvíja vlastné svedomie.

intepersonálne a sociálne:

Žiak

- prejavuje konkrétnymi skutkami úctu k ľuďom, ktorí potrebujú pomoc,
- je empatický.

kultúrne:

Žiak

- sa učí tolerancii.

občianske:

Žiak

- sa angažuje jednoduchými pozitívnymi skutkami v prostredí, v ktorom žije.

3. téma: Ježiš nám odpúšťa

Dotácia hodín: 6 hodín

Kľúčové pojmy: vina, hriech, zaobchádzanie s vinou, zmierenie s ľuďmi, zmierenia s Bohom

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom vysvetliť možné reakcie človeka na vinu a previnenie. Pochopiť kresťanský pohľad na uznanie viny a odpustenie na podklade podobenstva o márnotratnom synovi. Reprodukovať biblický príbeh o hostine v dome Zacheja. Osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia.

Afektívny cieľ: Vnímať vinu ako súčasť života každého človeka. Prijímať sviatosť zmierenia ako dar. Oceniť sviatostný a mimosviatostný význam pokánia.

Psychomotorický cieľ: Reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou. Pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie.

Obsahový štandard

- vina, hriech
- Ježiš v dome hriešnika (Zachej)
- Ježiš odovzdáva moc odpúšťať
- sviatosť zmierenia

Výkonový štandard

Žiak vie:

- jednoduchým spôsobom vysvetliť možné reakcie človeka na vinu,

- jednoduchým spôsobom vysvetliť kresťanský pohľad na vinu ako uznanie viny a odpustenie,
- vnímať vinu ako súčasť života každého človeka,
- reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou,
- reprodukovat' biblický príbeh o hostine v dome Zacheja,
- osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia,
- prijímať sviatosť zmierenia ako dar,
- oceniť mimosviatostné formy pokánia,
- oceniť sviatostnú formu pokánia,
- pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie,
- zhodnotiť sviatosť zmierenia ako pomoc pre človeka v situácii mravného zlyhania,
- podieľať sa na sviatosti zmierenia.

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- chápe symbolické vyjadrovanie sviatosti zmierenia.

existenciálne:

Žiak

- je schopný jednoduchej reflexie vlastnej viery,
- je otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie s vedomím skutočnosti, že Božia láska je silnejšia ako ľudské previnenia,
- prehodnocuje jednoduchým spôsobom svoje konanie v zhode so svojím svedomím,
- vie popísať jednotlivé časti sviatosti zmierenia,
- je pozorný voči rozvoju vlastného svedomia v kontexte biblického príbehu,
- zhodnotí sviatosť zmierenia ako pomoc pre človeka v situácii mravného zlyhania,
- je pripravený aktívne sa podieľať na sviatosti zmierenia.

interpersonálne a sociálne:

Žiak

- vie vyjadriť prejav ľútosti vhodnou formou

Prierezové témy

Osobný a sociálny rozvoj

Žiak

- si osvojuje prejavy vonkajšieho a vnútorného odpustenia a odprosenia.

4. téma: Ježiš nás oslobodzuje

Dotácia hodín: 9 hodín

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Na obraznej reči biblického príbehu vedieť vysvetliť hriech a jeho dôsledky. Vysvetliť pojem hriech. Reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní. Nájsť analógiu medzi podobenstvom o pšeničnom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním.

Afektívny cieľ: Akceptovať Desatoro ako pravidlá pre dobrý život. Vnímať hriech a jeho následky ako ublíženie sebe a iným.

Psychomotorický cieľ: Osvojovať si postoj zodpovednosti za svoje rozhodnutia. Formovať návyk konania dobra a vyhýbania sa zlu.

Obsahový štandard

- hriech a dôsledky hriechu
- Veľká noc (Pascha)
- Desatoro (pravidlá pre život v slobode)
- Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie (podobenstvo o pšeničnom zrne)

Výkonový štandard

Žiak vie:

- na obraznej reči biblického príbehu vysvetliť hriech a jeho dôsledky,
- vysvetliť pojem hriech,
- reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní,
- akceptovať Desatoro ako pravidlá pre dobrý život,
- stotožniť sa s etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v jeho živote,
- nájsť analógiu medzi podobenstvom o pšeničnom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním,
- posúdiť hriech ako stratu Božej blízkosti,
- posúdiť hriech a jeho následky ako ublíženie sebe i iným,
- jednoduchým spôsobom zhodnotiť svoje správanie, konanie v zhode so svojím svedomím,
- posúdiť rozdiel medzi porušením zákona a zanedbaním dobra (prechod od heteronómneho svedomia k autonómnemu),
- otvoriť sa pre posolstvo prísľubu nádeje.

Rozvoj kompetencií:

k riešeniu problémov:

Žiak

- dokáže zvážiť požiadavky a dôsledky konania na základe poznania Desatora,
- identifikuje hlavné zložky situačného problému,
- pozná podobnosti predchádzajúcich riešení problémov na základe modelovej situácie,

- dokáže formulovať a klásť si otázky,
- prehodnocuje fakty.

kultúrne:

Žiak

- intuitívne vníma prepojenie kresťanskej a židovskej tradície,
- intuitívne vníma symbolickú reč rozprávky, legendy a podobenstva,
- intuitívne vníma krásu umenia v slove a obraze.

existenciálne:

Žiak

- stotožňuje sa s etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v jeho živote,
- objavuje tajomstvo života z pohľadu paradoxu života a smrti,
- vníma hriech ako previnenie voči sebe, iným ľuďom a Bohu,
- rozvíja chápanie princípu hriechu, ktorý je zo strany človeka slobodným a dobrovoľným prerušením vzťahu s Bohom,
- rozvíja vnímanie a načúvanie hlasu svedomia pri zanedbaní dobra,
- je otvorený pre vnímanie kresťanskej nádeje,
- objavuje hodnotu pravdy, dobra a krásy dodržiavaním zákona lásky.

interpersonálne a sociálne:

Žiak

- vníma Desatoro ako pravidlá dobrého spolunažívania medzi ľuďmi.

občianske:

Žiak

- vníma Desatoro ako etický princíp správania sa človeka,
- vníma Desatoro ako pravidlá dobrého spolunažívania v ľudskej spoločnosti,
- vníma Ježišov zákon lásky ako základné pravidlo šťastného života človeka,
- intuitívne oceňuje u jednotlivcov prínos viery v Boha pre mravný život spoločnosti.

Prierezové témy

Environmentálna výchova

Žiak

- vníma starostlivosť Boha o svet a človeka prostredníctvom poznávania Desatora.

Mediálna výchova

Žiak

- vníma spôsoby šírenia správ na modelovej ukážke biblickej udalosti o Ježišovej smrti a zmŕtvychvstaní.

5. téma: Ježiš nás pozýva na hostinu

Dotácia hodín: 8 hodín

Kľúčové pojmy: Eucharistia, chlieb, víno, svätá omša, posledná večera, krížová cesta

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Nájsť súvislosť medzi poslednou večerou a svätou omšou. Odlíšiť chlieb od eucharistického chleba. Objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, biblickým textom o rozmnožení chleba a sviatosťou Eucharistie.

Afektívny cieľ: Oceniť potrebu slávenia pre život človeka. Rozvíjať schopnosť života v spoločenstve. Uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk aktívnej komunikácie s Bohom počas liturgického slávenia (odpovede, gestá, symboly).

Obsahový štandard

- nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov – Jn 6, 1-13)
- posledná večera (Eucharistia)
- svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, hostina slova, chleba)

Výkonový štandard

Žiak vie:

- nájsť súvislosť medzi poslednou večerou a svätou omšou,
- odlíšiť chlieb od eucharistického chleba,
- objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, biblickým textom o rozmnožení chlebov a sviatosťou Eucharistie,
- oceniť potrebu slávenia pre život človeka,
- rozvíjať schopnosť života v spoločenstve,
- uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie pre svoj duchovný rast.

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- o rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch kresťanského slávenia.

existenciálne:

Žiak

- o je pozorný voči liturgickému sláveniu a je pripravený vedome sa na ňom podieľať,
- o je pripravený na prvé prijatie Eucharistie v spoločenstve rodiny a farnosti,
- o vie dať do súvisu uvedené biblické udalosti a chápe ich ako udalosti, ktoré sa stali základom kresťanskej liturgie.

interpersonálne a sociálne:

Žiak

- o rozvíja vo svojom živote rozmer slávenia v spoločenstve rodiny a farnosti.

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- je schopný vnímať potrebu slávenia

(TVVP – vid' príloha)